

Αθήνα

Σπουδή στη μόδα από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα

Την πρώτη μεγάλη διεθνή ενδυματολογική έκθεση με έμφαση στη μόδα στην Ελλάδα φιλοξενεί το Μουσείο Μπενάκη στις νέες του εγκαταστάσεις στην οδό Πειραιώς έως τις 17 Οκτωβρίου 2004.

Η έκθεση είναι μια παραγωγή της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας σε συνεργασία με το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα και την πρόεδρό του την σκηνογράφο και ενδυματολόγο Ιωάννα Παπατωνίου - στόχος της είναι η δημιουργία στην Ελλάδα ενός Ελληνικού Ινστιτούτου Μουσείου Μόδας.

Αυτή η φιλόδοξη παραγωγή με τίτλο "Πτυχώσεις" αναπτύσσεται κυρίως σε τρεις ενότητες από τους σχεδιαστές της. Η μία ενότητα έχει τίτλο "Μαρμάρινες πτυχές", η δεύτερη "Πτυχές του κόσμου" και η τρίτη "Πτυχές στη μόδα".

Τα εκθέματα προέρχονται από μεγάλα μουσεία όπως είναι μεταξύ άλλων το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, το Μητροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης, το Μουσείο Μπενάκη, το Μουσείο Βικτόρια και Άλμπερτ του Λονδίνου, το Ινστιτούτο Κοστουμιών του Κιότο, από σχεδιαστές μόδας παγκοσμίου φήμης, καθώς και από ιδιώτες συλλέκτες όπως είναι η κ. Anne Bissonnette από το Οχάιο, η κ. Αλεξάνδρα Κανελουπούλου, η κ. Μαρία Μαραγκού και η κ. Λόλα Ζολώτα.

Στις καλαισθητές αίθουσες του μουσείου παρουσιάζονται δημιουργίες 45 μεγάλων σύγχρονων σχεδιαστών από όλο τον κόσμο.

Στις "Μαρμάρινες πτυχές" μπορεί κανείς να δει τα ενδύματα των αρχαίων από αρχαία ελληνικά αγάλματα, καθώς από τότε δεν διασώζεται κανένα ελληνικό ένδυμα. Παρουσιάζονται επτά αγάλματα του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου τα οποία δίνουν σημαντικές πληροφορίες για την δυναμική των πτυχωτών ενδυμάτων στην κλασική αρχαιότητα χωρίς να εξαντλούν την παρουσίαση του αρχαίου ελληνικού ενδυματός. Τέσσερις βασικοί τύποι ενδυματός με μεγάλη ποικιλία παραλλαγών υπάρχουν την περίοδο αυτή, ο χιτώνας, ο πέπλος ως περιβλήματα και το ιμάτιο και η χλαμύδα ως επιβλήματα. Ο πέπλος και ο χιτώνας θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως τα πιο αντιπροσωπευτικά δείγματα της αρχαιοελληνικής ένδυσης. Η δομή τους παρουσιάζει ομοιότητες με αντίστοιχα ενδύματα που συναντάμε σε

Ισέι Μιγιάκε: Φόρεμα «Χαμαιλόντας».

διάφορους πολιτισμούς και διαφορετικές ιστορικές περιόδους. Αυτά τα ενδυματολογικά σχήματα γνώρισαν ερμηνείες και παραλλαγές από τους σύγχρονους σχεδιαστές.

Η δεύτερη ενότητα "Πτυχές του κόσμου" περιλαμβάνει πτυχωτά ενδύματα από διαφορετικούς πολιτισμούς. Η εικόνα του πολεμιστή των Μασάι που φέρει το ένδυμα της φυλής του θυμίζει την χλαμύδα των Αθηναίων νέων και είναι ενδεικτική της χρήσης αυτού του απλού συστήματος ένδυσης από διάφορα έθνη και πολιτισμούς. Σ' αυτήν την ενότητα προβάλλονται ενδύματα αποτελούμενα από ένα κομμάτι ύφασμα από ένα κομμάτι ύφασμα. Τα ενδύματα προέρχονται από πολλά διαφορετικά μέρη του κόσμου όπως είναι για παράδειγμα η Τυνησία, η Βιρμανία, η Ινδία, η Νιγηρία. Η μορφή αυτών των πτυχωτών ενδυμάτων καθορίζεται από τον τρόπο με τον οποίο ένα κομμάτι ύφασμα τυλίγεται γύρω από το σώμα και στερεώνεται δημιουργώντας πτυχώσεις. Το σχήμα του είναι εφήμερο. Ουσιαστικά γίνονται ενδύματα μόνο κάθε φορά που χρησιμοποιούνται και προσαρμόζονται στις κινήσεις του σώματος.

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται επίσης μια μεγάλη ποικιλία "κομμένων και ραμμένων" ενδυμάτων στα οποία οι πτυχώσεις είναι οργανωμένες όπως συμβαίνει για παράδειγμα με την ελληνική φουστάνελα, την κινέζικη φούστα της φυλής Μιάο ή τα φουστάνια των αλβανόφωνων γυναικών της Καλαβρίας.

Η τρίτη ενότητα "Πτυχές στη μόδα" περιλαμβάνει δημιουργίες υψηλής ραπτικής και pret a porter σύγχρονων σχεδιαστών μόδας. Η εισαγωγή εδώ γίνεται με το φόρεμα "Watteau" της Vivienne Westwood με σαφείς αναφορές στο φόρεμα a la française του 18ου αιώνα που σηματοδοτεί και το πέρασμα στην ευρωπαϊκή μόδα. Η ε-

νότητα αυτή παρουσιάζει μια ευρεία επιλογή από ντραπέ και πλισέ φορέματα Γάλλων, Ιαπώνων, Βρετανών και Βέλγων σχεδιαστών. Αποτελεί την πιο εκτεταμένη ενότητα της έκθεσης και περιλαμβάνει δημιουργίες μεταξυ άλλων των Jean Patou, Jean Desses, Martin Margiela, Elsa Schaparelli, Cristian Dior, Pierre Balmain, Cristobal Balenciaga, Rei Kawakubo. Ιδιαίτερη θέση κατέχουν οι δημιουργίες του Ισπανού Mariano Fortuny, της Γαλλίδας Madeleine Vionnet και του Ιάπωνα Issey Miyake. Και οι τρεις αυτοί σχεδιαστές συνέβαλαν στην ανάδειξη του ρόλου και της ποιότητας των πτυχώσεων.

Η αφετηριακή εικόνα της έκθεσης είναι το φόρεμα του Miyake "Colombe" που έγινε την άνοιξη και το καλοκαίρι του 1991 και αναπαριστά τη βασική ιδέα της δημιουργίας ενδυματός από ένα μοναδικό κομμάτι ύφασμα χρησιμοποιώντας προηγμένες τεχνικές και υλικά. Αυτό το φόρεμα ήταν φτιαγμένο χωρίς να χρησιμοποιηθεί κανενός είδους σύννεργο ραπτικής.

Ο επίλογος της έκθεσης αποτελείται από μία εγκατάσταση σχεδιασμένη από τον Tokujin Yoshioka με δείγματα από την κολεξιόν "Fete" του Isey Miyake. Εδώ παρουσιάζονται ενδύματα κατασκευασμένα με την τελευταία λέξη της τεχνολογίας.

Η έκθεση συμπληρώνεται από προβολές βίντεο και πλούσιο φωτογραφικό υλικό.